

Sürdürülebilir Kentler ve Toplular Prince's Foundation for Building Community Örneği

*

Seher Kalender Çetinkaya

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi,

ORCID: 0000-0001-7714-959X

Öz

Kentsel dönüşüm gerek sanayileşme, gerek küreselleşme süreci sonrasında kent plancılarının ve yerel yönetimlerin gündeminde olan ve üzerinde tartışılan bir kavram olmuştur. Geçmiş yıllarda yaşanan kentsel dönüşüm tecrübeleri kentleri yeni sorun ve sorularla yüzleştirmiştir. Fiziksel mekânı önceleyen ve yaratılan ekonomik değerden yalnızca belli toplumsal grupların faydalandığı planlama anlayışı, artık eleştirilmekte, kentsel dönüşüm süreçlerinde toplumsal katılımı önceleyen yeni yaklaşımlar geliştirilmeye çalışılmaktadır. Sürdürülebilir bir kent ve toplum yaratmak gerek yerel yönetimlerin, gerekse kentle ilgilenen tüm disiplinlerin öncelikli meselesi haline gelmiştir. Bu çalışmada, sürdürülebilir kent ve toplum yaratmak amacı ile İngiltere'de faaliyetlerini yürüten Prince's Foundation for Building Community'nin yapmış olduğu çalışmalar incelenmiştir. Yöntem olarak derinlemesine mülakat ve rapor incelemesi tercih edilmiştir. Kurumun, farklı projelerinde yer alan çalışanları ile derinlemesine mülakatlar yapılmış ve tamamlanmış projelerin raporları incelenmiştir. Ayrıca çalışmada İngiltere'nin yaşamış olduğu kentsel dönüşüm tecrübesi irdelenmiş, böylece sürdürülebilir kent ve toplum anlayışının ortaya çıkmasına neden olan planlama yaklaşımları ele alınmıştır. Prince's Foundation for Building Community'nin sürdürülebilir bir kent ve toplum yaratma amacıyla geliştirdiği yöntemlerin İngiltere'nin geçmişte yaşadığı kentsel dönüşüm tecrübelerine kıyasla daha başarılı sonuçlar verdiği tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: *Kentsel dönüşüm, Sürdürülebilir kentler, Sürdürülebilir toplumlar, İngiltere'de kentsel dönüşüm süreçleri, Prince's foundation for building community.*

idealkent©

ISSN: 1307-9905 E-ISSN: 2602-2133

Sayı *Issue* 27, Cilt *Volume* 10, Yıl *Year* 2019-2, 573-593, DOI:10.31198/idealkent.508982

Sustainable Cities and Communities Case Study of Prince's Foundation for Building Community

*

Seher Kalender Çetinkaya
Fatih Sultan Mehmet Waqf University
ORCID: 0000-0001-7714-959X

Abstract

Urban transformation has become a concept that has been discussed widely by urban planners and local governments following the processes of industrialization and globalization. However, the experiences associated with urban transformation in recent years has confronted cities with new problems and questions. The concept of planning, which prioritizes the physical spaces and economic values created for particular social groups, is now being criticized, and new approaches that prioritize social participation in urban transformation processes are being developed. Creating a sustainable city and community has become a matter of priority for all disciplines dealing with city and local governments. In this study, the investigations carried out by the Prince's Foundation for Building Community, an organisation based in England dedicated to creating a sustainable city and society, have been examined. In depth interviews and report analysis were used as research methods. In particular, this study explores the experiences of urban transformation in the UK, as well as the planning approaches that have led to the emergence of a sustainable city and society. The methods developed by the Prince's Foundation for Building Community to create a sustainable city and society have been found to be more successful than the UK's past urban transformation experiences.

Keywords: *Urban transformation, Sustainable cities, Sustainable societies, Urban transformation processes in England, Prince's foundation for building community.*

Giriş

1992 Birleşmiş Milletler Rio Konferansı'nda, Gündem 21'de yer alan ve dünyanın tüm ülkelerindeki yerel yönetimlere kendi toplumları ile dayanışma sürecine girmek konusundaki çağrısı, "kentsel dönüşüm çalışmalarını toplum tabanlı bir yaklaşımla ele alınabilir mi?" sorusunu gündeme getirmiştir (Emrealp, 2005, s. 11-26). Daha öncesinde ayrı ayrı tartışılan, sürdürülebilir toplum, sürdürülebilir çevre, sosyal kalkınma, ekonomik kalkınma, kamusal alanlar ve kamusal hizmetler gibi konular mahalle dönüşüm projelerinde bir arada tartışılmaya başlanmıştır. Sürdürülebilir kent ve toplum yaratmayı hedefleyen mahalle dönüşüm çalışmalarının araştırılması ve incelenmesi noktasında İngiltere özel bir yere sahiptir. İngiltere bünyesinde ise kentsel siyaset ve toplumsal hareketler açısından, izlediği politikalarla yerel yönetimlerin demokratikleşmesi konusunda Batı kentlerine öncülük eden Birmingham, özel bir konuma sahiptir (Kocabaş, 2006, s. 20-27). Zira Birmingham yönetimi 1984 yılında halkın yerel düzeyde karar alma mekanizmasına katılabilmesi ve hizmetlerin yerel düzeyde daha iyi sağlanabilmesi amacıyla yöntemler geliştirmiş, yönetmelikler çıkarmıştır. Bu yönetmelikler çerçevesinde halkın her kesiminin doğrudan iletişime geçebildiği ve ihtiyaçlarını bildirebildiği mahalle büroları oluşturulmuştur (Kocabaş, 2006, s. 20-27). Birmingham'da yaşanan bu tecrübe de Londra'daki planlama yaklaşımının sürdürülebilir kentler bağlamında yeniden ele alınmasını sağlamıştır (Kocabaş, 2006, s. 20-27).

Toplumsal katılımı hedefleyen kentsel politikaların nasıl bir tarihsel, çevresel ve toplumsal ortamda, hangi hukuki zeminde ve hangi entelektüel tartışmalar ışığında ortaya çıktığını tartışmak bu araştırmanın amaçlarından biridir. İngiltere'de geçmişte uygulanan kentsel politikaların sıkça sınıfsal ve mekânsal ayrılmaya yol açtığını dile getiren eleştirilerle karşılaşması toplumun da dâhil edildiği mahalle dönüşüm projelerinin ortaya çıkmasını sağlamıştır (Butler, Hamnett, 2009, s. 217-228). 2004 yılında hazırlanan Londra planının kilit özelliği ekonomi, ulaşım, konut, çevre ve sosyal eşitlik gibi temel konulardaki kalkınma politikalarını mahalle dönüşüm projeleri ile yerel düzeye taşımak olmuştur (Kocabaş, 2006, s. 46-61). Mahalle dönüşüm projelerinde önemli hedeflerden biri toplumsal katılımın sağlanmasıdır. Londra Planı'nın yayınlanması akabinde sürdürülebilir bir toplum yaratma amacıyla çalışan birçok vakıf ve sivil toplum örgütü hayat bulmuştur. Prens Charles tarafından kurulan

Prince's Foundation for Building Community de mahalle dönüşüm çalışmaları çerçevesinde faaliyet gösteren ve toplumsal katılımın sağlanması amacıyla hizmet veren bir kurumdur.

2011 yılından bu yana sürdürülebilir bir kent ve toplum misyonu altında çalışmalarını yürüten bu kurum Londra'da gerçekleştirdiği projelerde yerel halk ile yöneticiler arasında adeta bir köprü vazifesi üstlenmiştir. Toplumsal katılımın nasıl sağlandığı, sürece hangi aktörlerin dâhil olduğu ve sahada çalışmaların nasıl yürütüldüğü ise Prince's Foundation for Building Community'nin çalışmaları üzerinden anlaşılma-ya çalışılmıştır. Sürdürülebilir bir toplum yaratmak için çaba sarf eden bu kurumun mahalle dönüşüm projelerinde ne tür yöntemler geliştirdiği bu çalışma bünyesinde araştırılmıştır. Kurumun çalışmalarını detaylı bir biçimde ortaya koymak için görüşme, gözlem ve inceleme gibi veri toplama da kullanılan üç tip metodolojik yöntem araştırma kapsamında kullanılmıştır. Prince's Foundation for Building Community'nin başarılı bir şekilde tamamlanan mahalle dönüşüm projelerine dâhil olan aktörlerle derinlemesine mülakatlar yapılmış, böylece proje sürecinde yaşanan olumlu ve olumsuz durumlar tespit edilmiştir. Ayrıca tamamlanan projelerin raporları incelenmiş, uzmanların yaklaşımı hakkında bilgi edinilmiştir. Tamamlanan bazı proje alanlarını gözlemlemek de araştırmayı zenginleştiren bir diğer unsur olmuştur. Bulgular belirlenen çerçeve ve başlıklar altında toparlanmış ve analiz edilmiştir.

Toplumsal katılımın çeşitli sivil toplum kuruluşları üzerinden oluşturulmaya çalışıldığı, ancak gerçek anlamda bir katılımın sağlanamadığı planlama tecrübeleri ile Prince's Foundation for Building Community'nin dâhil olduğu projeler kıyaslanmıştır. Bu kıyaslama ile hedef, toplumsal katılımı önceleyen planlama süreçlerine ne tür araçların ve yöntemlerin dâhil edildiğini anlamaktır. Bu çalışmada mahalle dönüşüm projelerinin İngiltere'deki işleyiş esasları tartışılmaktadır. Amacımız ise halkın yerel düzeyde karar alma mekanizmalarına dâhil olduğu kent planlama çalışmalarının sürdürülebilir toplumlar ve kentler için taşıdığı öneme işaret etmektir.

Londra'nın Kentsel Dönüşüm Tecrübesi

Sanayileşme sonrası hızla göç alan kentlerde yaşam şartlarını iyileştirmek için planlama yoluyla kentlere müdahaleler yapılmış, ancak bu müdahaleler çeşitli eleştirilerle karşılaşmıştır. Bu eleştirilerin bir kısmı, yapı-

lan düzenlemelerin belirli toplumsal sınıfların çıkarları doğrultusunda yürütüldüğünü söylerken, bir kısmı da toplumun yararı gözetilmeden yapılan uygulamaların mekânsal ve toplumsal ayrışmaya neden olduğunu dile getirmektedir (Keddie ve Tonkiss, 2010, s. 57-67). Bu eleştiriler gerek akademisyenleri gerek yerel yönetimleri planlama süreçlerini yeniden değerlendirmeye itmiştir. Özellikle 2000'li yıllar sonrasında birçok şehirde yapılan projelerde toplumsal katılım önemsenmiştir. Ayrıca projelerin farklı ortaklıklara açık ve sürdürülebilir olması konusunda çeşitli yaklaşımlar geliştirilmiştir. Bu konuda özellikle Londra başta olmak üzere İngiltere'de yapılan planlama çalışmaları dikkat çekmektedir.

Sanayileşme sonrası en çok göç alan kentlerden biri olan Londra'da kötü yaşam şartlarını iyileştirmek için kentsel dönüşüm çalışmaları yapılmıştır. Yeni sanayi bölgeleri kurmak amacıyla yapılan kentsel düzenlemelerde ekonomik değer oluşturmak öncelikli hedeftir. 19. yüzyıl sonlarında üretilen kentsel ütopyalar, özellikle Ebzener Howard'ın kendi kendine yetebilen bahçe-şehir yaklaşımı, uygulamada alt kentleşme ve mekânsal ayrışma gibi sınıfsal ayrışma tartışmaları ile neticelenmiştir. 20. yüzyılın henüz başlarında yürütülen kentsel dönüşüm projeleri ise düşük gelir sahibi kişilerin yerlerinden edilmesiyle sonuçlanmıştır. Soylulaştırma ve mekânsal ayrışma kavramları bu yıllarda yapılan kentsel müdahaleler sonunda tartışılır olmuştur.

Kenti ekonomi-politik üzerinden okuyan Marksist teoristyenler ise bu kentsel müdahalelerin bazı toplumsal sınıfların çıkarları doğrultusunda şekillendiğini ve asıl amacın kapitalist sermayeyi genişletmek olduğunu söylemişlerdir. Onlara göre planlama, iktidarı elinde bulunduran güçlerin, kendi faydaları doğrultusunda yaptıkları müdahaleleri rasyonelleştirmek amacıyla kullandıkları bir araç haline gelmiştir. David Harvey'e göre, kapitalist ekonomik sistem, mekânın üretimi ile kendine yeni pazarlar yaratmaktadır (Harvey, 1973, s. 272-275). Castells'e göre ise kentsel dönüşüm hâkim sınıfların kontrolünde gerçekleşmekte, sermayenin güçlenmesini ve yayılmasını hedeflemektedir (Castells, 1977, s. 79).

1960'larda kentsel planlamanın hâkim sınıfların kontrolünde gerçekleştiğini söyleyen Manuel Castells, 20. yüzyıl sonlarında ise hızla değişen dünya düzenine işaret etmiş ve planlamanın iktidarın elinden alınabileceğini ve toplumun kendi istekleri doğrultusunda yönlendirilebileceğini dile getirmiştir (Castells, 1992, s. 73-78). Önceleri, planlama disiplini kıyasıya eleştiren Castells yaklaşık 40 yıl sonra planlamanın toplumun kendi faydası doğrultusunda kullanılabileceğini belirtmiştir. 1992'de ele aldığı makalesinde planlama süreçlerinin toplum yararına yeniden dü-

zenlenmesi gerektiğini söylemektedir (Castells, 1992, s. 73-78). Castells, toplumsal katılımın önemine vurgu yapmaktadır. Castells'e göre planlama toplumların kendi yaşam alanlarını ve aynı zamanda yaşam biçimlerini kendi kararları ile şekillendirebilmelerine imkân sağlayan bir güçtür (Castells, 1992, s. 73-78).

İngiltere'de önceleri iktidarın daha etkin olduğu planlama yaklaşımları mevcuttur. 1960'larda Wilson ve sonrasında 1979'da Thatcher hükümetinin kentsel politikalarındaki ortak yaklaşımları toplumsal refahı sağlamak ve özel sektörü kuvvetlendirmek yönünde olmuştur (Parkinson, 1989, s.421-440). Bu yıllarda özel sektörün güçlendirilmesi, kamu özel ortaklıklarının artırılması yönündeki ilk yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Castells'in söylemlerini değiştirdiği 90'lı yılların başında ise İngiltere'de siyasetin planlama konusundaki tavrı da değişmiştir. Bu yıllarda toplumsal katılım yerel yönetimlerin sıkça gündemine taşıdığı bir konu haline gelmiştir. *"1992 Rio Yeryüzü Zirvesi'nde 'sürdürülebilir kalkınma, tüm insanlığın 21. yüzyıldaki ortak hedefi olarak benimsenmiş, bu doğrultuda, 21. yüzyılda çevre ve kalkınma sorunlarıyla başa çıkılmasına ve sürdürülebilir kalkınma hedefine ulaşılmasına yönelik ilkeleri ve eylem alanlarını ortaya koyan 'Gündem 21' başlıklı Eylem Planı, Zirve'nin temel çıktısı olarak, BM üyesi ülkelerce kabul edilmiştir."* (Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Orta Doğu ve Batı Asya Bölge Teşkilatı, 2014). 1992'de Rio'da gerçekleşen yerel yönetimler konferansında tüm yönetimlere kendi toplumları ile barışma ve ilişki içinde olma çağrısı yapılmıştır. Bu çağrıya öncelikle karşılık veren yönetimlerden biri de Londra olmuştur. Toplumsal katılımı önceleyen soylulaştırmaya sebep olmayacak kentsel dönüşüm yaklaşımları gündeme getirilmiştir.

Londra'da özellikle Thames nehri çevresinde bulunan eski sanayi alanlarının dönüşümüne literatürde çok sık yer verilmektedir. Londra'da 20. yüzyılın sonlarında gerçekleştirilen kentsel dönüşüm çalışmaları özellikle kamu – özel ortaklığı konusunda örnek olarak gösterilmiş bunun yanı sıra, geliştirilen projelerin bölge halkının katılımıyla yapıldığı ileri sürülmüştür.

1998 yılında başlayan eski bir sanayi bölgesinin dönüşümü olan Paddington kentsel dönüşüm projesi de literatürde çok yer verilen çalışmalardan biridir. Bölgenin dönüşüm sürecinde kamu özel ortaklığına sıkça örnek olarak gösterilen "Paddington Dönüşüm Ortaklığı" kurulmuş, bölgede yer alan özel sektör, mülk sahipleri ve yerel yönetim bir araya gelmiştir. Bu dönüşüm ortaklığının amacı, bölgeye yönelecek girişimcile-

rin gereksinim duyduğu mekânları bir bütünlük içinde tasarlarlarken, Londra'daki yatırımları çekebilecek öncelikli iş ve konut alanları yaratmak ve sürdürülebilir ekonomik canlılık oluşturarak yaratılan değerden yerel halkında en iyi şekilde yararlanmasını sağlamaktır.

“Paddington Dönüşüm Projesi'nin iki ana hedefi bulunmaktadır. Bu hedeflerden birincisi, Paddington için güvenli ve tatmin edici bir çevre yaratarak sürdürülebilir çevresel iyileştirmeyi gerçekleştirmek ve Londra için yeni bir ticaret zonu oluşturmaktır. İkinci hedef ise, mevcut yerel kurum ve organizasyonların deneyimleri ve bilgilerinden yararlanarak, dönüşüm sonucu ortaya çıkacak olan ekonomik, sosyal ve toplumsal bir dizi kazancı bölge halkının faydasına sunmaktır.” (Çetinkaya, 2017).

Paddington Dönüşüm Projesi kapsamında oluşturulan ortaklık bünyesinde bölge halkının katılımını sağlamak amacıyla çeşitli çalışmalar yürütmüştür. Ancak projenin tamamlanması ile bölgede yer alan araziler beklenmedik ölçüde değer kazanmıştır. Bölgede inşa edilen lüks konutlar yoksul bölge halkının burada yaşamasına imkân tanımamaktadır. Bölgede yer alan kamusal mekânlar el değiştirmiş yoksul sınıfların bu mekânlardan faydalanması imkânsız hale gelmiştir. Her ne kadar proje başlangıcında hedeflenen toplumsal katılımı sağlamak olsa da proje sonunda beklenen hedefin gerçekleşip gerçekleşmediği bir tartışma konusudur.

2000 yılı sonrasında ise Londra'da kamu-özel ortaklı dönüşüm hızlanmıştır. Londra'ya seçimle gelen ilk belediye başkanı olan Ken Livingstone 2004 yılında Londra Planı'nı açıklamıştır. Gerek bu planda gerek 2007 yılında revize edilerek hazırlanan Londra Planı'nda, özellikle kent sel dönüşüm projeleri başta olmak üzere planlama çalışmalarında kamu-özel ortaklığı teşvik edilmiş, toplumsal katılımın önemi vurgulanmıştır. Thames Nehri çevresinde bir diğer dönüşüm projesi ise Southwark bölgesinde gerçekleşmiştir. İçinde Tate Modern Müzesi'nin de yer aldığı Southwark bölgesinde eski sanayi yapıları kültür merkezlerine dönüştürülmüştür. Nehir kenarı boyunca Southwark bölgesinden yeni belediye binası City Hall'a kadar devam eden aks bu gün Londra'nın kalbi diyebileceğimiz bir yer haline gelmiştir. Birçok finansal kurum bu bölgede yeni binalarına taşınmıştır. Nehir kenarında yer alan bu aksın dönüşmesiyle birlikte bu bölge etrafında yer alan iç mahallelerde hızlı bir şekilde dönüşmeye başlamıştır.

Bermondsey bölgesi de bu aks çevresinde yer alan ve ilginç bir dönüşüm süreci yaşayan bir yerleşim alanıdır. Fran Tonkiss, bu bölgede yaşanan

süreci araştırmış ve Londra planında sıkça yer alan toplumsal katılım, toplum odaklı dönüşüm yaklaşımları ile ne derece uyumlu bir planlama süreci yaşandığını tartışmıştır. Düşük gelirli insanların yaşadığı Bermondsey bölgesi, eski bir sanayi bölgesidir. Southwark'ın dönüşümüyle birlikte hızla çehresi değişmiş, eski sanayi yapıları "loft" olarak isimlendirilen konutlara dönüşmüştür. Sanayi yapıları hızla orta ve üst-orta gelirli sınıfların yaşam alanlarına dönüşürken çevrede yer alan kamusal mekânlar ve ticaret alanları da bu sınıfın ihtiyaçlarına hitap eden fonksiyonlar yüklenmiştir. Bermondsey'de yaşayan bölge halkı zorla yerinden edilmeye çalışılmamıştır. Ancak çevre şartlarının dönüşümü nedeniyle burada barınamaz hale gelmişlerdir. Fran Tonkiss bu süreci şu cümleler ile özetlemektedir.

"Bermondsey'de bugün ucuz gelir grubuna ait konutların yenilenip yerlilerin bölgeden gönderildiği bildiğimiz bir soylulaştırma biçimi görülmektedir. Onun yerine konutları satma imkânı olan bir kısım düşük gelir grubu satıp giderken, diğer grup dönüşen endüstri yapılarına yerleşen yüksek gelir grubun arasında kalmaktadır. Yerleşen yeni grup kamusal mekânlara hâkim olmakta kendi gelir seviyesine hitap eden alışı veriş birimlerini bölgeye çekmektedir. Bu yaşanan mikro-soylulaştırma olarak isimlendirilebilir." (Keddie ve Tonkiss, 2010, s. 57-67).

Kentsel dönüşüm projelerinde her ne kadar toplumsal katılım çok sık dile getirilse de günün sonunda bölgede yaşayan yoksul sınıflar yararına bir sonuç elde edilmemiştir. Bu durum toplumsal katılım konusunu Londra'da tekrar tartışılır hale getirmiştir. Yeni belediye başkanı 2011 yılında hazırlanan Localism Act ile de yerel yönetimlerin ve bölgesel sivil toplum kuruluşlarının planlama süreçlerine katılımını destekleyen yeni kararlar yayınlanmıştır.

"Bu belge, Localism Act'in dört başlık altında temel özelliklerini açıklamaktadır:

- *Yerel yönetim için yeni özgürlükler ve esneklikler*
- *Topluluklar ve bireyler için yeni haklar ve yetkiler*
- *Planlama sistemini daha demokratik ve daha etkili hale getirmek için reform*
- *Konutla ilgili kararların yerel olarak alınmasını sağlamak için reform"* (Department for Communities and Local Government, 2011).

Toplumsal katılımı sağlayan sürdürülebilir kentsel dönüşüm projelerinin gerçekleşmesi için birçok yapı kurulmuştur. "Frontrunner" diye isimlendirilen öncü kuruluşlar dönüşüm süreçlerinde yer almaya başlamıştır. Prens Charles tarafından kurulan Prince's Foundation for Building Community de bu amaçla kurulan bir öncü kurumdur. Bu kurum, planla-

ma süreçlerinin sürdürülebilirliği adına yaklaşım geliştiren, bu alanda yetişmiş plançıların bulunması için eğitim veren ve aynı zamanda sahada yer alarak projelerin toplum tabanlı olması konusunda çaba sarf eden bir yapıya sahiptir. Bu noktada sürdürülebilir kentler ve toplumlar bağlamında faaliyetlerini yürüten Prince's Foundation for Building Community' nin yapmış olduğu çalışmaları ve geliştirdiği yöntemleri incelemek faydalı olacaktır.

Prince's Foundation for Building Community

Localism Act'ın yayınlanması akabinde toplum odaklı çalışan birçok vakıf ve sivil toplum örgütü Londra'da hayat bulmuştur. Prince's Foundation for Building Community, 2011 yılından itibaren mahalle dönüşüm çalışmaları çerçevesinde Londra ve çevresinde 50'yi aşkın toplulukla çalışmıştır. Bunlardan bazıları Heathfield Park, Kirdford, KentishTown, Malmesbury, Brixham Peninsula Paignton ve Torquay, Wolverton, West Winch and North Runcton, Yardley Gobion, Balsall Heath, Bristol Old Market, Cerne Valley, Fulham Riverside ve mahalleleridir (Pince's Foundation for Building Community).

Vakıf bu mahallelerde sürdürülebilir bir toplum ve çevre oluşturmak amacıyla kamu kurumları ile yerel halk arasında köprü vazifesi görmüştür. Mahalle planlarının hazırlanması sürecine halkın doğrudan katılımını sağlamak amacıyla çalıştaylar düzenlemiş, yerel yönetimlerin planlama yapmayı düşündüğü bölgelerde sürdürülebilirlik değerlendirmesi görevini üstlenmiş, mahalle örgütleri, arsa sahipleri ve yerel yöneticiler arasında ortaklık kurulmasını sağlamıştır. İki yıllık süre zarfında 12.000 insanla bir araya gelmiştir (Pince's Foundation for Building Community). Bunların dışında vakıf planlama konusunda yetkin kişiler yetiştirmek amacıyla eğitim vermekte, aynı zamanda planlama süreçlerini geliştirici yaklaşımlar üretmekte ve yayınlamaktadır.

Araştırmanın yapıldığı 2015-2016 yılları arasında bir yıl süre ile vakıf bünyesinde bulunmuş, vakfın çalışmaları yakından gözlemlenmiş ve vakfın bünyesinde yer alan kişiler ile derinlemesine mülakatlar yapılmıştır. Aşağıdaki tabloda derinlemesine mülakatta yer alan kişilerin bilgileri bulunmaktadır. Bulgular ise üç ana başlık altında toparlanarak analiz edilmiştir.

Tablo 1. Derinlemesine Mülakat Yapılan Kişiler

Görüşülen Kişi	Görevi
G1	Yönetici
G2	Eğitmen
G3	Eğitmen
G4	Şehir Plancısı
G5	Memur
G6	Ekonomist
G7	Sosyolog
G8	Öğrenci
G9	Öğrenci
G10	Öğrenci

Prince's Foundation for Building Community'de Eğitim Süreçleri

Prince's Foundation for Building Community bünyesinde yer alan master programı farklı disiplinlerin bir araya gelerek çalışmasına imkân sağlamaktadır. Aralarında İngiltere'nin saygın üniversitelerinin de yer aldığı farklı kurum ve kuruluşlar ile anlaşma içerisinde olan Prince's Foundation, üniversitelerin farklı disiplinlerinden destek almaktadır. Vakıf, sektörden ve reel ortamdan uzakta yalnızca teorik bir çerçeve ile sınırlandırılmış eğitim modeline karşıdır (G3, kişisel iletişim, 08.Eylül.2015). Bu nedenle yerel yönetimlerde çalışan alanında uzman kişiler master programında eğitimci olarak yer almakta ve güncel planlama süreçlerini genç plancılar ile paylaşmaktadır (G2, kişisel iletişim, 14. Eylül.2015).

Kuruluşun temel hedeflerinden biri sürdürülebilir dönüşüm projeleri gerçekleştirmektir. Bu amaçla kurum yürüttüğü projelere öğrencileri dâhil etmekte ve öğrenciler şehirde devam eden projeler bünyesinde görev almaktadır. Ayrıca sahada kullanabilecekleri araştırma yöntemlerini eğitim sürecine katılan sosyologlar detaylı şekilde anlatmakta öğretilen bu yöntemler sahada öğrenciler tarafından kullanılmaktadır (G7, kişisel iletişim, 18. Mayıs.2015). Aynı zamanda bölge halkına yönelik doğru yaklaşım metodlarının geliştirilmesi ve sosyal refahın sağlanması için psikologlar hem eğitime hem saha çalışmalarına destek vermektedir. Eğitim sürecinde yer alan eğitimcilerin bir kısmı ise ekonomistlerden oluşmaktadır (G6, kişisel iletişim, 15. Mayıs.2015). Planlama yaklaşımları ile bölgesel kalkınmanın nasıl sağlanacağı, iktisadî açıdan kentin öncelikleri ve kentsel değer yaratma gibi kavramlar eğitim programında yer verilen konulardandır (G3, kişisel iletişim, 08.Eylül.2015).

Farklı disiplinlerden eğitmenlerle çalışan master öğrencileri, yalnızca teorik bilgiyle donatılmamaktadır. Kuruluşun yürüttüğü saha çalışmalarında yer alan öğrenciler, kentin gerçek sorunlarıyla da yüzleştirilmekte ve bunlara çözüm yöntemi geliştirmek için çaba sarf etmektedirler (G10, kişisel iletişim, 15.Mayıs.2015). Kuruluşun katkıda bulunduğu dönüşüm projelerinde yer alan öğrenciler, toplum ile birebir iletişime girerek bölgesel beklentilerin tespit edilmesine katkı sağlamakta ve belirlenen tespitlerin plan hazırlama süreçlerine nasıl yansıdığını birebir gözlemlene şansına sahip olmaktadır (G9, kişisel iletişim, 15.Mayıs.2015).

Prince's Foundation for Building Community'de Geliştirilen Yaklaşımlar

Prince's Foundation, Londra'da yapılan planlama çalışmalarını, alınan kararları yakından takip etmektedir. Kararların uygulamada neye evrildiğini ve gerçek hayatta karşılığının ne olduğunu araştırmakta ve sistemdeki boşlukları tespit ederek problemlerin çözümüne ilişkin yeni öneriler geliştirmektedir. 2007 yılında hazırlanan Londra Planını ve sonrasında şehirde yaşanan süreçleri inceleyen Prince's Foundation bünyesinde çalışan ekip, planlarda hedeflenenin gerçek hayatta ne derece başarılı olduğunu, proje süresince ve sonrasında ne gibi sorunlarla karşılaşıldığını tespit etmişler ve bu sorunlar çerçevesinde yeni öneriler sunmuşlardır (G4, kişisel iletişim, 12.Mayıs.2015).

2007 Londra Planı akabinde konut piyasasında yaşananları inceleyen ekip, konut üretim süreçlerinde yaşanan iki temel sorun tespit etmiştir. Arazi sahipleri, yatırımın başında elde edebilecekleri kâr oranının yerine proje bitiminde yaratılan değer sonucu arazinin kazandığı kâr oranını elde edebilmek için çevre projelerinin gerçekleşmesini beklemekte ve yatırım süreçlerini yavaşlatmaktadırlar (Peter Bill, 2009, 8-11). Ayrıca alt yapı giderlerinin fazlalığı yatırımcıyı yeni projelere başlamaktan alıkoymaktadır.

Bu sorunu gidermek amacıyla teknik ekip şöyle bir öneride bulunmuştur. Arazi sahibi ile yatırımcı, proje başında bir ortaklık oluşturmalıdır. Bu ortaklık kâr-zarar ortaklığı olmalıdır. Dönüştürülecek bölge hakkında planlama çalışmaları bu ortaklık bünyesinde gerçekleştirilerek belediyelerden onay alındıktan sonra halka takdim edilmelidir. Yasal süreç gerçekleştikten ve proje netlik kazandıktan sonra arazinin yaratacağı değer bu birlikteliğin ortak kârına dönüşecektir (Peter Bill, 2009, 8-11) Böylece arazi sahiplerinin daha fazla kâr elde etmek amacıyla yatırımları bekletme isteği ortadan kalkacaktır. Arazi sahipleri, proje sonunda arazilerinin elde edeceği değere yakın bir kârı projenin başında kazanabilecektir. Ayrıca elde

edilen kâr, yatırımcıların alt yapı hizmetlerindeki giderlerini de karşılayacaktır. Böylece hem yatırımcının hem de arazi sahiplerinin kaygıları projenin en başında giderilecektir.

Prince's Foundation for Building Community'de Saha Çalışmaları

Kuruluşun yapmakta olduğu en önemli faaliyetlerden biri ise kentsel dönüşüm süreçlerinde belediyeler, yatırımcılar, sivil toplum kuruluşları ile halk arasında köprü görevi üstlenmektir. Kamu, özel sektör ve sivil toplum ortaklığında yürütülen projeler hakkında yapılan en önemli eleştirilerden biri, projenin başlangıcında birçok birim yer alsa da projenin sonunda fayda temin eden yapıların kamu ve özel sektör olduğu yönündedir. Her ne kadar sivil toplum kuruluşları bölge halkını temsilen sürece dâhil olsalar da ya zamanla dışarıda kalmakta ya da kendi menfaatleri yönünde süreci yönlendirmektedirler. Bu noktada sürece dâhil olan Prince's Foundation for Building Community gibi öncü kuruluşlar, projeye yaratılan değer ve faydanın yerel halkın katılımıyla oluşturulmasını ve sonunda bölgede yaşayanların bu değerden yararlanmasını sağlamaktır (G4, kişisel iletişim, 12.Mayıs.2015). Prince's Foundation'ın dâhil olduğu projelerden biri olan KentishTown projesine bakacak olursak vakfın süreçteki konumunu ve yaptığı çalışmaları daha iyi anlayabiliriz.

KentishTown, Londra'nın merkezî ilçelerinden biri olan Camden'da yer almaktadır. Geçmiş 12. yüzyıla kadar giden bölge "The Forum" isimli sahnesi ile meşhurdur (The Prince's Foundation for Building Community, 2013). Günümüzde daha çok konutların yer aldığı bölge eski bir sanayi alanıdır. Londra'nın birçok noktasına ulaşımı sağlayan bir tren istasyonu hala faaliyetini sürdürmektedir. Boş ve geniş arazilerin yer aldığı KentishTown'un batısında yer alan tren istasyonunun çevresi Londra Planında istihdam alanı olarak belirlenmiştir. KentishTown, bağlı bulunduğu Camden bölgesinin en büyük istihdam alanıdır.

2012 yılında mahalle gelişim planını hazırlamak amacıyla Localism Act'in altında KentishTown Mahalle Forumu (KTMF) kurulmuştur (The Prince's Foundation for Building Community, 2013). Mahalle Gelişim Planının temel amacı, geliştirilebilir birçok araziye sahip olan KentishTown'da sürdürülebilir bir dönüşüm başlatmak, bölgenin ekonomisini ve sosyal refahı artırmaktır. Bu nedenle mahalle gelişim planı ana caddelerin dönüşümüne, sosyal konutlar üretmeye, yeni iş imkânları yaratmaya ve sosyal mekânlar oluşturmaya odaklanmıştır (G1, kişisel iletişim, 02.Haziran.2015).

Eski sanayi bölgelerinin dönüşümü ile yeni iş imkânlarının yaratılması ve uygun fiyatlı konut üretimi amaçlanmıştır.

Güçlü bir toplumsal organizasyon olan KTMF, bünyesinde birçok işletme, inanç grupları, dernekler ve toplumun değer verdiği bilge kişileri barındırmaktadır. Ocak 2012'de yapılan bir toplantıda KTMF kendi anayasasını belirlemiş ve 15 üyeden oluşan bir komite oluşturulmuştur (The Prince's Foundation for Building Community, 2013). KTMF bünyesindeki bir alt grup, mahalle planlaması sürecine yerel halkı ve yerel işletmelerin katılımını sağlamakla görevlidir. Prince's Foundation, bölgenin ihtiyaçlarının tespiti, yerel halkın planlama sürecine katılması ve sürdürülebilir bir planlama çalışmasının gerçekleştirilmesi için bu noktada sürece dâhil olmuştur (G1, kişisel iletişim, 02.Haziran.2015).

Prince's Foundation, kendi bünyesindeki mimarlar, kentsel tasarımcılar, emlak danışmanları ve sosyologlar ile sahaya girmiştir (G1, kişisel iletişim, 02.Haziran.2015). Bu gruba kurumun öğrencilerinin yanı sıra gönüllüler, forum bünyesinde bulunan sivil toplum kuruluşları ve bölge halkından katılımcılar da destek vermiştir. İki çalıştay organize etmeyi planlayan vakıf, önce bir dizi toplantı ve çalışma yapmıştır (G4, kişisel iletişim, 12.Mayıs.2015). "*MakingDays*" adı verilen toplantılarda istişareler yapılmış, halkı sürece dâhil etmek için broşürler, afişler ve sosyal medya için veriler hazırlanmıştır (The Prince's Foundation for Building Community, 2013). Çalıştaylardan biri bölge hakkında politika geliştirmek amacıyla, diğeri ise yerel halkın ve yatırımcıların katılımıyla bölgenin planlarının hazırlanması ve oylanması için yapılmıştır (G1, kişisel iletişim, 02.Haziran.2015).

Prince's Foundation for Building Community'nin organize ettiği çalıştaylarda bölge halkının yanı sıra yerel yönetim ve özel sektör de hazır bulunmuştur. Planlama çalışmaları bu üç grubun temsilcilerinin doğrudan katılımıyla gerçekleşmiştir (G1, kişisel iletişim, 02.Haziran.2015). Bölgenin potansiyelini anlamak, avantaj ve dezavantajlarını tespit etmek amacıyla düzenlenen teknik gezilere, özellikle yatırımcıların dâhil olması sağlanmış ve bölgeye olan ilginin artırılması hedeflenmiştir (G1, kişisel iletişim, 02.Haziran.2015). Mimar ve şehir plancılarının bölge planlarını hazırlamak amacıyla yaptıkları analiz, haritalama ve plan çizim süreçlerinin tamamında bölge halkının temsilcileri yer almış ve görüşlerini beyan ederek planların şekillenmesine doğrudan katkı sağlamışlardır (G4, kişisel iletişim, 12.Mayıs.2015). Ayrıca bölgenin ekolojisi ve ulaşım planlaması gibi teknik destek gerektiren konularda ilgili kurum ve kuruluşlardan bilgi alınmış ve planlar bu bilgiler ışığında şekillendirilmiştir. Farklı alternatifler sunan taslak planlar teknik ekip tarafından tekrar tekrar gözden geçirilmiş, ek-

siklikleri tamamlanmış ve bölge halkı, yerel yönetim, arazi sahipleri ve yatırımcıların bulunduğu karma bir gruba takdim edilmiştir. Hazırlanan alternatif planlar karma grup tarafından tartışılmış ve yapılan oylama ile bölge için uygun görülen plan seçilmiştir.

Çalıştay programına bakmak, Prince's Foundation'ın çalışmalarını ve sürece katkısını görmemizi kolaylaştıracaktır.

Tablo 2. Çalıştay Programı

Gün / Zaman	Program	Katılımcılar
Birinci Gün / 09.00-11.00	Bölgenin tarihi, ekolojisi, politikası, konut tipleri ve ulaşım ağları hakkında bilgilendirme toplantısı	Teknik ekip, Arazi ve mülk sahipleri
Birinci Gün / 11.30-13.00	Arazi gezisi (yürüyerek ve otobüsle)	Teknik ekip, Arazi ve mülk sahipleri
Birinci Gün / 14.00-14.45	Analiz, haritalama ve plan çalışmaları	Karma grup
Birinci Gün / 15.00-16.45	Sunumlar	Karma grup
Birinci Gün / 17.00-18.00	Ön planların hazırlanması	Karma grup
Gün / Zaman	Program	Katılımcılar
İkinci Gün / 09.00-11.30	Toparlanan verinin gözden geçirilmesi	Teknik ekip
İkinci Gün / 13.00-15.00	Plan hakkında çalışmalar	Teknik ekip
İkinci Gün / 16.00-18.00	Yapılan çalışmaların değerlendirilmesi	Teknik ekip
Gün / Zaman	Program	Katılımcılar
Üçüncü Gün / 09.00-11.30	Ulaşım ve ekoloji hakkında destek sunumlarının yapılması	Teknik ekip
Üçüncü Gün / 13.00-15.00	Plan ve teknik konular hakkında görüşmeler yapılması	Teknik ekip
Üçüncü Gün / 16.00-18.00	Sunulacak planların hazırlanması	Teknik ekip
Gün / Zaman	Program	Katılımcılar
Dördüncü Gün/09.00-11.30	Planların sunulması, tartışılması ve eleştirilerin alınması	Karma grup
Dördüncü Gün/13.00-15.00	Perspektiflerin çizilmesi ve eleştirilerin yeniden değerlendirilmesi	Teknik ekip
Dördüncü Gün/16.00-18.00	Planların yeniden değerlendirilmesi	Karma grup
Gün / Zaman	Program	Katılımcılar
Beşinci Gün / 13.00-14.00	Final sunumu	Karma grup
Beşinci Gün / 14.00-16.00	Yorumların alınması	Karma grup

Kaynak: (G1, kişisel iletişim, 02.Haziran.2015)

Bu çalıştay sonunda elde edilen tüm bilgiler, veriler ve hazırlanan planlar bir rapor haline getirilmektedir. Plan çalışmaları hem bölge sakinlerinin, hem yatırımcıların ve arazi sahiplerinin katılımıyla ortak bir paydada yürütülmektedir. Çalıştay süresince teknik grup, elde edilen veriler ışığında alternatif planlar hazırlamaktadır (G4, kişisel iletişim, 12.Mayıs.2015). Hazırlanan bu alternatif planlar çalıştayın son günlerinde oylamaya sunulmakta, seçilen planın artı ve eksileri tartışılmakta ve bir nihaî plan çıkarılmaktadır. Bu plan yerel yönetim tarafından değerlendirilmekte, çoğu zaman büyük değişiklikler yapılmadan kabul edilmektedir (ThePrince's Foundation for Building Community, 2013). Halkın katılımı için kurulan forum, Topluluklar ve Yerel Yönetim Dairesi tarafından fonlanmaktadır. Ancak Prince's Foundation'ın ticarî bir beklentisi bulunmamaktadır (G1, kişisel iletişim, 02.Haziran.2015).

Geniş kapsamlı yenilikçi mahalle planlamasında başarı, yalnızca planın gücü ile ölçülmemelidir. KentishTown örneğinde olduğu gibi işbirliği yapan komiteler çok iyi bir şekilde çalışmış ve halk ile güçlü bir iletişim kurmuşlardır. "MakingDays" adı altında organize edilen günlerde gönüllülerin katılımıyla iş birliği için neler yapılabileceği tartışılmış ve çeşitli yöntemler/araçlar geliştirilmiştir. Prince's Foundation'ın yaratıcı etkileşim ekibiyle birlikte halka kentsel dönüşümü anlatabilecek metotlar üretilmektedir. Bu kapsamda oluşturulan planlar, haritalar ve resimler insanların hayal gücünü yakalamıştır. Hazırlanan illüstrasyonlar sosyal medya ve yerel basında yayınlanmıştır. Bu reklamlar halkın, dönüşümü desteklemesine sebep olmuştur. Bu destek ise dönüşüm ortaklığının hızını artırmış ve yeni yatırım kararlarının alınmasını sağlamıştır. Prince's Foundation tarafından düzenlenen çalıştaylar ve halkı bilgilendirme etkinliklerine ayrıca yasal otorite, belediye ve ulaşım birimleri katılarak destek vermişlerdir. İşletmeler ve arazi sahiplerinin iş birliği olmaları ve çalıştaylara dâhil edilmesi, bu sürecin güçlü yanıdır. Böylece referandum ile oylanarak seçilen planın yürürlüğe girmesi de kolaylaşmaktadır. Süreçte kısıtlı kaynaklar yaratıcı bir şekilde kullanılmakta ve toplum ile doğrudan iletişim başarılı bir şekilde kurulmaktadır.

Sonuç

İngiltere'nin kent planlama ve kentsel dönüşüm sürecinde yaşadığı tecrübe, yalnızca bu ülkenin sınırları içinde bulunan şehirlerin sorunu değildir. Sanayileşmeyi ve akabinde küreselleşmeyi tecrübe eden tüm kentler benzer problemlerle yüzleşmekte ve çözüm yöntemleri aramaktadır.

Londra'nın gerek sanayileşme gerek küreselleşme sürecinde diğer metropollerden önce birçok sorunla yüzleştiği yadsınamaz bir gerçektir. Dolayısıyla Londra'da kentsel planlamada gerek kamu gerek sivil toplum tarafından üretilen çözüm yöntemlerini, eksileri ve artıları ile birlikte değerlendirmek kentsel sorunlara yeni çözüm yöntemleri geliştirmede daha hızlı yol almamızı sağlayacaktır.

Yerel Gündem 21'de dile getirilen yönetimlerin planlama süreçlerine kendi toplumlarını dâhil etmeleri çağrısı bugün birçok şehir yönetiminin öncelikli meselesi haline gelmiştir. Londra'da ortaya çıkan Prince's Foundation for Building Community gibi yapılar topluma ulaşmada ve toplumla birlikte çözüm yöntemi üretmede farklı araçlar/yöntemler geliştirmektedir. Prince's Foundation, hem eğitim hem de saha çalışmalarında kentsel sorunları yalnızca plancıların ya da ekonomistlerin meselesi olarak görmemektedir. Hem eğitim süreçlerinde hem kentsel sahada disiplinler arası bir ortam yaratılmakta, çözüm yöntemi geliştirmeye katkısı olacak tüm kurum ve kuruluşlarla ilişki kurulmaktadır. Sosyologlar, psikologlar, hukukçular, mimarlar, plancılar, ekonomistler, iletişimciler ve daha birçok disiplinden özel ve tüzel kişiler sürece dâhil olmaktadır.

Prince's Foundation for Building Community'nin farklı disiplinlerle kurduğu bu eşit mesafeli yaklaşım biçimini, şehirde toplumla kurulan ilişkide de gözlemlemek mümkündür. Kurum, arazi sahiplerine, yatırımcılara ve bölge sakinlerine eşit yaklaşmakta, yalnızca bir grubun çıkarına yönelik faaliyet yürütmemektedir. Planlama süreçlerine, dönüşüme uğrayacak bölgeyle ilişkili olan herkes katılabilmekte ve fikrini doğrudan ifade edebilmektedir.

Kurumun saha çalışmalarının yanı sıra eğitim sürecinde de yer alması güncel bilgiyi ve yeni gelişmeleri yakından takip etmesine katkı sağlamaktadır. Master programında eğitim alan öğrencilerin saha çalışmalarına dâhil edilmesi, öğrencilere tecrübe kazandırmanın yanı sıra, kurumun zamanla hantallaşmasının önüne geçmektedir. Sürekli genç ve dinamik bir kanaldan beslenen Prince's Foundation for Building Community, yeni gelişmelerden doğrudan haberdar olmaktadır. Böylece sahada toplum ile iletişim kurmada inovatif yöntemler kullanılabilir.

Prince's Foundation for Building Community, yeni yaklaşımlar geliştirmek amacıyla eleştirel bir bakış açısıyla şehirde yapılan çalışmalarını ve yerel yönetimlerin aldıkları planlama kararlarını değerlendirmektedir. Sistemde fark edilen aksaklıklar ortaya konulmakta ve bu aksaklıkları gidermek için çözüm yöntemleri aranmaktadır. Kurumun bu eleştirel

bakış açısı, kendi yapmış olduğu çalışmalar için de geçerli olmalıdır. Gerek Londra'da gerek İngiltere'nin farklı kentlerinde yürütölen dönüşüm çalışmalarını hem kurumun kendisi tarafından hem kentsel planlama ile ilişkili olan akademisyenler tarafından incelenmelidir. Dönüřümün gerçekleştiği yerlerde bölge halkının yeni yaşam şartları araştırılmalı ve projelerin başarısı tekrar tekrar değerlendirilmelidir. Böylece kurumun yaklaşımını geliştirdiği yöntemin artılarını ve eksilerini ortaya koyma ve tartışma imkânımız olacaktır. Kentsel planlamanın, değişen yeni şartlar içinde gelişmesi, kendine yeni yöntemler üretme imkânını elde etmesi için bu olmazsa olmaz bir gerekliliktir.

Extended Abstract

Sustainable Cities and Communities Case Study of Prince's Foundation for Building Community

*

Seher Kalender Çetinkaya
Fatih Sultan Mehmet Waqf University
ORCID: 0000-0001-7714-959X

At the 1992 United Nations Rio Conference, the twenty-eighth part of Agenda 21 calls for local governments in all countries of the world to turn to urban renewal work to enter the consultation process with their communities, turning into neighborhood rehabilitation projects targeting a community-based approach. Previously discussed issues such as sustainable society, sustainable environment, social development, economic development, public spaces, public services have been discussed together in neighborhood renewal projects.

The United Kingdom has a special place to explore sustainable urban and community focused neighborhood revitalization efforts. In the history of urban politics and social movements, Birmingham in Britain pioneered western cities in terms of the democratization of local governments through its policies. In 1984, Birmingham administration developed methods and guidelines for enabling people to participate in the local decision-making process and to provide services at the local level. Within the framework of these regulations, a neighborhood office has been established in which all sections of the public can communicate directly and can notify their needs.

This early experience in Birmingham led to the re-planning of London in the context of sustainable cities in 2004. The key feature of the London Spatial Development Perspective, known as the 2004 London Plan, has been to bring development policies such as economy, transport, housing, environment and social equality to the local level through neighborhood renewal projects. In this regard, for neighborhood renewal projects, a community-based approach has been encouraged from the bottom up.

Through these decisions, various neighborhood-oriented foundations and non-governmental organizations have come to life in London. Founded by Prince Charles, Prince's Foundation For Building Community has been working with over 50 communities in London since 2011 as part of neighborhood renovation actions. Some of them are Heathfield Park, Kirdford, Kentish Town, Malmesbury, Brixham Peninsula Paignton and Torquay, Wolverton, West Winch and North Runcton, Yardley Gobyon, Balsall Heath, Bristol Old Market, Cerne Valley, Fulham Riverside, Ivybridge, Lockleaze.

In this study, the legal, economic, social and spatial dimensions of the neighborhood renewal projects conducted with the understanding of sustainable city and society will be discussed. In this context, the ongoing neighborhood renovation projects undertaken by Prince's Foundation For Building Community will be reviewed. The main question of the study is to investigate the possibility of transforming state-owned urban interventions into community-based structures through neighborhood renewal projects.

It is one of the aims of this research to discuss that what kind of intellectual debate emerges in a historical, environmental and social setting on the legal grounds of neighborhood renewal projects in Britain. The answer to the question of which actors are involved in neighborhood renewal projects is to be understood through the work of Prince's Foundation for Building Community. Since 2011, Prince's Foundation for Building Community, which has been working under a sustainable urban and community mission, has been working on how to build relationships with local people and administrators in neighborhood projects that are already in progress in London and how they are implemented and how these projects are implemented and also what kind of returns are received. The research will also discuss the work of the Prince's Foundation for Building Community to determine whether urban interventions have transformed into community-based, participatory democracy-sensitive structures.

Three types of methodology for the collection of the data including interview, observation and examination will be used in the research. Prince's Foundation for Building Community will be successfully interviewed with actors involved in the completed neighborhood renovation process so that positive and negative aspects of the project process will be identified. The reports of the completed projects have been reviewed and information about the experts' approach has been obtained. In addi-

tion, some of the completed project areas will be visited and the transformation experienced will be observed.

This study demonstrates the importance of urban planning studies in which people are involved in decision-making at the local level through neighborhood refinement projects in the UK. No such a study done by a non-governmental organization in London was found by a review of neighborhood renovation projects and the implementation process. By analyzing the existing information in this field and presenting it in a theoretical framework, the study will evaluate conducted and ongoing projects at the same time. The projects that have been carried out by an esteemed foundation, established by Prince Charles whose pursuits are followed in person, will be examined in this study.

Kaynakça/References

- Bill, P. (2009). Delevering sustainable urbanism, a strategic land investment model, *Prince's foundation for the build environment report* içinde. London
- Butler, T., ve Hamnett, C. (2009). Walking backwards to the future—waking up to class and gentrification in London. *Urban Policy and Research* 27(3), London: Routledge
- Castells, M. (1977). *Kent, sınıf, iktidar*. (çev. A. Erdil), Ankara: Bilim Sanat Yayınları.
- Castells, M. (1992). *The world has changed: can planning change? Landscape urban planning* 22, Amsterdam: Elsevier SciencePublishers B.V.
- Emrealp, S. (2005). *Türkiye Yerel Gündem 21 Programı Yerel Gündem 21 Kolaylaştırıcı Bilgiler*, İstanbul: Birmat.
- Harvey, D. (1973). *Social justice and city*. (1st Ed.), London: Edward Arnold Publisher Ltd.
- Keddie, J. ve Tonkiss, F. (2010), The market and the plan: Housing, urban renewal and socio-economic change in London City, *Culture and society* 1 içinde.
- Kocabaş, A. (2006), *Kentsel dönüşüm (Yenileş(tir)me): İngiltere deneyimi ve Türkiye'deki beklentiler*. İstanbul: Literatür Yayınları.
- Parkinson, M. (1989). The Thatcher government's urban policy, 1979-1989: A review, *The town planning review*, 60(4)., Liverpool University Press.
- Çetinkaya, S.K., (2017). Kentsel dönüşüm projelerinin yoksul bölgelerin kalkınmasına etkisi, *Yoksulluk suç ve ceza film festivali kitabı* içinde, İstanbul: On İki Levha Yayınları.
- The Prince's Foundation for Building Community. (2013). *Kentishtown neighbourhood planning report*.
- Department for Communities and Local Government. (2011). *A plain English guide to the Localism Act*. London 26.09.2014 tarihinde (<http://www.planningportal.gov.uk/>) adresinden erişildi.
- Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Orta Doğu ve Batı Asya Bölge Teşkilatı. (2014) *Yerel Gündem 21 Raporu*. 26.09.2014 tarihinde (http://arsiv.uclg-mewa.org/doc/rio-20_GrSon.pdf) adresinden erişildi.

Pince's Foundation for Building Community. (2012). *Neighbourhood planning*. 26.09.2014 tarihinde (<http://www.princes-foundation.org/>) adresinden erişildi.

Pince's Foundation for Building Community. (2012) *Projects*, 26.09.2014 tarihinde (<http://www.princes-foundation.org/what-we-do/projects/engage/clg-planning-scheme/supporting-communities-and-neighbourhoods-planning>) adresinden erişildi.

Seher Kalender Çetinkaya: Mimarlık eğitimini 2007 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi'nde tamamladı. Yüksek lisans eğitimini Bilgi Üniversitesi Mimari Tasarım Programında yaptı. 2008-2010 yılları arasında Güngören Belediyesi bünyesinde kentsel dönüşüm projelerinde çalıştı. 2010-2011 yıllarında İstanbul Tasarım Merkezi'nin koordinatörlüğünü yaptı. 2012 yılında Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışmaya başladı. İstanbul Üniversitesi'nde kent sosyolojisi doktorası yapan Seher Kalender Çetinkaya 2015-2016 yıllarında TÜBİTAK desteği ile Londra'da Prince's School of Traditional Arts da misafir araştırmacı olarak bulundu. Bu sürede Prince's Foundation for Building Community hakkında araştırma yaptı. 2018-2019 yılında ise Fransa'da Strazburg Belediyesi iş birliği ile Fransa'da Türk Mahalleleri ve Kamusal Alan konulu bir araştırma yürüttü. Kent sosyolojisi, kentsel tasarım, kent tarihi alanlarında çalışmalarını sürdürmektedir.

Completed her bachelor degree in 2007 at Yıldız Technical University and took her master degree on Architectural Design Program at Bilgi University. Worked in urban regeneration projects in Güngören Municipality between 2008 and 2010. Coordinated İstanbul Design Center between 2010 and 2011. Started to work as research associate at Department of Architecture, Fatih Sultan Mehmet Foundation University in 2012. Carrying her PhD studies on urban sociology at İstanbul University, she attended Prince's School of Traditional Arts, London as visiting researcher between 2015 and 2016 by TÜBİTAK fund. Made research about Prince's Foundation for Building Community during that period. In 2018-2019, conducted another research on Turkish Neighborhood and Public Space in France in cooperation with Strasbourg Municipality. Continues her studies on urban sociology urban design and urban history.

E-mail: skalender@fsm.edu.tr

Teşekkürler

Bu çalışma 3rd International Conference of Urban Studies'de bildiri olarak sunulmuştur. Bu çalışmayı destekleyen TÜBİTAK'a, vermiş olduğu katkıdan dolayı teşekkür ederim.